

• IOANNIS RAVI • SII TEXTORIS NIVER

NENSIS IN SVAM OFFICINAM PRÆFATIO, AD EXLIBRUM & literatissimum virum D. Gaufredum Pompadoreum Petragoricensem
Archidiaconum, utriusque iuris professorem acutissimum.

M N I V M Qui latinam linguam suis hactenus iuuerunt monumentis, neminem prope vnum inuenias, Gaufrede literatissime, qui vbiq; suorum operum calumnias momorum, & obelos posteritatis effugerit, qui que nullibi acceperit vulnus. Hoc docent authorum elegantissimi, quorum scripta quis inculpata, & omnibus eloquentiae calamistris decenter compita viderentur, plerisque tamen in locis Aristarchorum litoris expuncta sunt. Hic arguitur vt nimis ieiunius illius oratio plus cutis quam carnis habere dicitur, Alius verbis cōfragosis ampullari, aliis humi repere, in hoc affectata culpatur obscuritas, in illo stylus nimis languidus & eneruis. In summa, nihil reperies, quod suis dentibus liuor non configat. Et quod omnium molestissime fero, non eruditus & frugi homines solum hanc prærogatiuam sibi vendicant, sed inepti quoque, & qui carent nafo, eandem licentiam iuxta induunt. Ita, vt venatici canes, & villatici eodem modo ferinam olfacere videantur, velintque capre simē Rhinocerotis nasuto haberi similes. Sunt quinetiā, qui laudisibi vertūt cum egregio hoste pugnam suscepisse, vt aliena virtute (quod propria nequeunt) in opinionem vulgi quocunque modo introrepant, seque in populi admirationē intrudant vtcumque. Alij quum quid coram idiotis legunt, ne nihil scire videantur, audent tamen de Sybillæ folijs iudicare, suæque cēlure cum alijs symbolū ferre. Sed falluntur haud dubie, & suis cruribus asciam, illidunt. Nam plura ipsi accipiunt, quam inferāt vulnera. Inustum enim ab eruditis vnicum stigma instar multorū est, præstatq; sexcentas ab huiusmodi latratoribus plagas accipere, quam a literatis vnā. Quicquid dicitur aberuditus, æternū est, & nescit finē. Quod ab insultis, euangelis tam cito, q; ipsi sunt vani. Quod si vnq; primis seculis fuerit hoc malum, nunc inualescit maxime, ita vt vix reperiatur opus, quod vel non sit mancum ac mutulum, aut stolidis istorum nebulonum iudicijs plane corruptum. Quid est in causa, quāobrē Fabij institutiones oratoriæ nobis tenebrosæ videantur, lectoresq; oēs tertio quoque verbo suspensos retineant? Sola hominum temeritas, qui quum authoris mentem non caperent, omnia inuertere, & rotundis quadrata mutare ausi sunt, feceruntque oraculum, quod per somnium noctu viderant. Qua etiam fæce historiam Plynij naturalem vbiique permixerunt, dum non intellectam detorserunt in suum phantasma, ne lectorem destituuisse viderentur, seque ignorantie conuicisse. Ego vt veredicam, ex alieno periculo mihi timeo, terroremque (vtinam vanum) configo. Quis enim gregarius miles in dextram aurem securus dormiat, si videat principi suo male esse? Quis vellicato Cicerone, suis auribus nō timeat? Quē notato Virgilio, calunię metus nō terreat? Atq; eo magis, q; acrius semper in neotericos seuiatur. Hoies enī huius seculi prope oēs cōsueuerūt in seipso furere, alter in alterū quadrigas cōuicijs onustas iaculari, viperis nimirū similes, quē parentes dicuntur impetere. Vide apologias, vide occultas Satyras, quē nūc euentialunt, & exciduntur. Quotusquisq; nostri tēporis habetur in precio, qui tot Archilochos nō habeat quot prēcones? Paucis ab hinc annis Seruius de latina lingua bene meritus floruit. Iam Beroaldi nis annotationibus vapulauit. Beroaldus itē nūc cū fœnore recipit talionem. Oēs enim (qui saltem corruptū nō habent olfactū) quis labore eius non improbent, sic tamē stylli auerſantur, vt sibi, suisq; liberis eius lectione interdicāt. Nullus grammaticorum pleniore obsequio a posteritatē

T E X T O R I S P R A E F A T I O

posteritatem demeruit, quam Laurentius Valla. Nemo purius iudicauit. Mancinelli tamen iam passus est Limam, qui & ipse postea limatus est. Politiano viro vtriusque linguae doctissimo, Marullus poeta iam dedit vulnus, idemq; lege talionis accepit. Quo anno haec imprimebatur, nescio q; semidoctus Anglus, ausus est i Erasmū virū plane & sine lenocinio doctū insurgere, annotationesq; quas Mercurij cuiusdā opera Græcanicis referit laminis euangelilare. Audio & fuisse quēdā nebulonē, qui opus doctissimi & eruditissimi Budęi de Asse dixerit esse velut ociosū, infrugiferū, ac nemine utile, & non magni referre cognoscere, q; sint partes assis quā varie pōderū & nūmorū species. Cuius nomen si cōpertū haberē, peius cruce & furca lueret, nec ad commiserationē me flecteret, etiam si fleret sanguine. Te ne oportuit nebulo, perperam de tanto Galliae monstro iudicare, tantūq; virū putida tua cēsura proscindere, qui tamen v nus inuidiosam Athenis reddit Luteciam, facitq; vt omnes ppe cæteræ nationes palmā desperāt eloquētiae? Hic (si literis merces exolueretur) regi deberet esse, quod Archelao fuit Euripides, Ennius Africano, Roma, sena. Cicero. Et te nō pudet immūdū ex ore tuo sterquiliniū i hūc vcomere? Nihil de te loqui audeo Faber modestissime. Plagæ tuæ mihi excutiūt lachrymas, tantūq; dolorē afferūt, vt amicis indigeā, qui me perinde ac te cōsolētur. Nescio cui te cōparē, nisi Acteoni, quē vt sui canes laniarūt. Ita quoq; qui ex tuis vigilijs fructū & cōmodū ceperūt qui te pūio & anteābulone, Philosophiæ latebras incolūmes peruaserūt, in te rostro & dētibus sœuiūt. Sed sis bono aīo. Aderūt, aderunt, qui vlciscētur, faciētq; tuos istos canes suorū penitere latratūt. Immo iam affuerunt. Nūquid enim prospicis plerosq; ex illis (idigni sūt qui a me nominētur) iam nō pluris quā histriōes fieri, & ab eruditis haberi velut idōctos? Indōctos aut: immo & plane barbaros, ip̄isq; adeo barbaris iep̄tiores. Luēt, luēt, & viui et mortui, flamasq; (quibus scripta tua digna dixerūt) ip̄i perfērent. Impīguēt (ne dubites) i eruditōrū carnificinas, i quibus nullus futurus est cōmiseratio nis locus. Iam i Epithetis meis tibi cōdolueram, neq; tamē vrgēte beniuolētia (quam habeo in literatos genuinā) potui nō iterū misereri, vt docerē, quod prius dixi, nullū esse quātūus doctū, qui huiusmodi Libitinarū morfus & rabiē declinet. Quis ergo tot eruditis vapulanti bus, securū me putet dormire sōnū? Quis porrectis pedib; nihil timēt quiescere? quū etiā si rosas loquerer, essent tamē, quibus meæ rosæ olerēt vrticam, Omniū līguas cohíbere velle manifestaria est demētia. Culpam apud oēs deprecari, tam difficile est, quā facile a mltis na so suspēdi. Ne multis agam, salubrius mea sentētia nō est cōsiliū, quā veniam p̄fari, & suscep̄ti operis causam percōtraturis dicere. Demū, si quis obloquatur, & me aspergat cōuic̄js, p̄li & assis nō facere. Primū oīm nemo est (vt opinor) neq; ex eruditōrū turba, neq; ex plebeiorū grege q; manib; ac pedib; nō eat i Salustij sentētiam dicētis, Oībus hoībus (qui se fētudent p̄stare cæteris animantib;) sūma ope enitēdū, ne vitam silētio transeat, velutī p̄s cora q; natura vētri pna & obediētia finxit. Nos enī p̄tēt ppter voluptates nati sumus, & aliouersum accepimus animā quā vt ocio Epimenidis sōnū indormiamus, & vt proci Penelopes alijs certātibus, soli nihil faciamus nisi numerū. Quid a porcis differemus, si mltos mēses stertamus i star gliriū, & purissime aquę sordidū lutū pferamus? Cōmodemus aures Castoni, qui dicebat reddēdam esse vītæ rationē. Sequamur laudabile Gymnosophistarū cōfutūdinē, apud quos i pransi abibant, qui nullū diurnę operę fructū afferebant. Aegyptiē adhēreamus iuuētuti cui lege fuit cautū, ne cibo prius vesceretur, quā cētū & octogita stadia percurrisset. Adiçiamus ocl̄os morib; Spartanorū, qui ablegatos a se pueros nō prius domū redire pmittebant, q; parētibus honori / & patrię vtilitati esse possēt. Fuit fuit primis seculis tantū virtutis studiū, vt sūmā i labore felicitatē reponerēt. Qua causa Menāder dicebat deū ociosis nō adesse. Epicharmus bonos laborē sequi, timidos nihil vñq; asseq. Heraclides quoq; Lycius vñ librū laboris laudib; dicauit, quo aiebat nihil i rebus hūanis magis frugiferū geri posse. Quibus p̄suasus argumētis, aliquē ex dactylotheaca mea carbūculū i līguę latinę gazophilaciū cōferre volui, q; hoīem sic oporteat viuere, vt se aliquando vixisse doceat p̄steros. Qua enī per maximū louē opera rectius īgeniū exercerē? Nōne p̄stat hoc ip̄m facere q; plebeculam ad medullas corrodere cū caufidicis, hoīes ip̄une occidere cū medicis, mercatorū instat lucro i mori, & honores/aulicorum ritu ambire? Sequi volo Amasis Aegyptiorū dictū laudabile, qui (vt est apud Herodo.) sanxit, vt singuli quotannis apud cuiusque prefecture p̄sidiē profiterēt, vnde viuerēt. Quod qui nō facerēt, illis pena extremū sup̄pliū esset. Sed fac meum hoc pensum nō esse magni momēti. Minorē saltem p̄stabo culpam, q; qui nihil omnino parturient, Per me nō stat, quin melius agam, Natura est in causa, q; eā mihi dōtē nō dedit, quā fortūtatis īgenijs, quibus in manu est, ex tēpore (si isperata declamandi necessitas occurrat) eleganter dicere, & copiose. Argueram me pigricię, nisi certo scirem me plus olei multo consumpsisse, q; plerosq; alios, qui tamen multis pcurrūt parasangis, doctrinaque &

Reddēda lopes alijs certātibus, soli nihil faciamus nisi numerū. Quid a porcis differemus, si mltos mēses stertamus i star gliriū, & purissime aquę sordidū lutū pferamus? Cōmodemus aures Castoni, qui dicebat reddēdam esse vītæ rationē. Sequamur laudabile Gymnosophistarū cōfutūdinē, apud quos i pransi abibant, qui nullū diurnę operę fructū afferebant. Aegyptiē adhēreamus iuuētuti cui lege fuit cautū, ne cibo prius vesceretur, quā cētū & octogita stadia percurrisset. Adiçiamus ocl̄os morib; Spartanorū, qui ablegatos a se pueros nō prius domū redire pmittebant, q; parētibus honori / & patrię vtilitati esse possēt. Fuit fuit primis seculis tantū virtutis studiū, vt sūmā i labore felicitatē reponerēt. Qua causa Menāder dicebat deū ociosis nō adesse. Epicharmus bonos laborē sequi, timidos nihil vñq; asseq. Heraclides quoq; Lycius vñ librū laboris laudib; dicauit, quo aiebat nihil i rebus hūanis magis frugiferū geri posse. Quibus p̄suasus argumētis, aliquē ex dactylotheaca mea carbūculū i līguę latinę gazophilaciū cōferre volui, q; hoīem sic oporteat viuere, vt se aliquando vixisse doceat p̄steros. Qua enī per maximū louē opera rectius īgeniū exercerē? Nōne p̄stat hoc ip̄m facere q; plebeculam ad medullas corrodere cū caufidicis, hoīes ip̄une occidere cū medicis, mercatorū instat lucro i mori, & honores/aulicorum ritu ambire? Sequi volo Amasis Aegyptiorū

Felicitas in labore. regis edictū laudabile, qui (vt est apud Herodo.) sanxit, vt singuli quotannis apud cuiusque prefecture p̄sidiē profiterēt, vnde viuerēt. Quod qui nō facerēt, illis pena extremū sup̄pliū esset. Sed fac meum hoc pensum nō esse magni momēti. Minorē saltem p̄stabo culpam, q; qui nihil omnino parturient, Per me nō stat, quin melius agam, Natura est in causa, q; eā mihi dōtē nō dedit, quā fortūtatis īgenijs, quibus in manu est, ex tēpore (si isperata declamandi necessitas occurrat) eleganter dicere, & copiose. Argueram me pigricię, nisi certo scirem me plus olei multo consumpsisse, q; plerosq; alios, qui tamen multis pcurrūt parasangis, doctrinaque &

Amasis e- dictū lau-
dabile

doctrīaq̄ & eloquētia tātū me p̄cedūt, Ante alios quantū Pegasus ibat equos. Si quis dicat iam nobis abunde esse voluminū, quorsum tamē p̄ptere cauillari eos attinet, qui multa scribunt, & cumulū augēt: quū Theophrastus. 30. librōrum volumina ediderit, Chrysippus. 70.

Empedocles. 3. &. 40. Atteius capito Cōsul. 60: Cōstat Scruī Sulpiciū. 100. &. 80. libros

Qui m̄ta
scripserūt

augeri, & erariū crescere? Sed admittendi sunt soli maxime eruditī. Cur ita? An qui habent plenam auro crumenā, argenteos quadrantes ab aceruo reīciunt, & minorē respūt mone-
tā? Hoc illis improporandū, qui sunt vīsc̄ adeo polyposi, vt olfactu prorsus careant, neq; triti

Stili ad-
ueritas
vnde,

cū ab auena & lolio possint internoscere. Nō est idē oīm gustus. Et quod ad huius stomachū facit, illi nauseam parit. Quod hūc excitat, aliū sōpit. Hinc sit vt alijs placeat breuitas, aliū lu-
xuriāntē verbis & sentētijs malint orationē. Prēterea si nihil vñq; recens imprimere, peri-

Eorū noīa
quorū, o-
pera non
extant.

culū esset, ne tandem literē naufragiū facerēt, & perirēt ab radice. Vides vel eī iniuria tēporū, vel hoīm incuria, opera & vigilias multorū iam perīsse, quorū noīa plurimi a nobis fiūt, & pleno ore ad cōlū ferunt atq; etiam frequenti oīm voto defyderanī. Vbi nunc sunt Accij/

Pacuuij/Aeschili/Afranij/Anacreontis/Archilochi/Philetē, Aristophanis poetarū & alio-
rū plus. 50. monumenta? Vbi Annales Andronici, Tragoēdīe, Comōdīe, & Satyrē Ennij. Plauti. 100. &. 30. fabulē, Saturnalia, Sylue, Medea & Orpheus Lucani? Vbi Valgij & Cor-

nelij Galli elegie, Licinij Calui Quintilia, Varrois Leucadia, Et Cesennia Getulici? Quis

habet Laberij, & P. Syri mimos, Cefij Bassi Lyrīcos, & Furij Bibaculi Iambos? Quis por-

cij Licinij, Valerij Aeditui, Cinne, Domitij Marſi, Pedonis Albinouani Epigrāmata? Perie-

runt magno posterorū dispēdio, grauiq; iactura. Et quū legamus nō paucas oratorū centu-
rias olim floruisse, vnicus prope Cicero dīs calamitatē nostrā miserātibus, nobis remansit.

Ociumvi

Euanuerūt M. Aemylij Lepidi, Spurij & Lūuci Albīnorū, Albucij Sili, Licinij Calui, duorū Carbonū, ac totidē Gracchorū orationes cū Asinij Pol. declamatōibus. Nec timore damno historiographorū opera exciderūt. Q. Cur. Dion Cassius, Herodianus, Liuius, Ammianus

tandum.

Marcel. ad nos peruerēt, sed fracti, manci, mutili, & laciniōsi. Amīsimus bellū Numantinū Asellij Sempronij, Germanicū Aufidij Bassi. Ex quadraginta libris Polybij, quīq; tantū su-
perfuerūt. Quē oīa quanto posteritatis īcōmodo, quantaque ruina perierint, vel cēco ap-

pareat. Hanc ergo cladē qualibuscūq; subsidijs resarciamus, & quis maiores lōgo sequamur

interuallo, audeamus tamē. Propius ibimus, si ad summa nitamur, q̄ si p̄sumpta desperatiōe circa īma substiterimus. Faciamus quod a tribunis militū solet, qui quū egregios bellatores amiserūt, copias tamē dispalatas quibuscunq; possunt homūculis instaurant, ne oīo victō-
ria cecidisse videant. Crescit nobis maior gloria, q̄ si nullā nostri memoriā posteris relinqua-

mus. Vide cui probro se reddant obnoxios, quibus perpetue sunt ferīc, quīq; cōpressis ma-

nībus sedēt, & in ocio cōtrahūt marcorē. Cōtra vero quātū famē sibi cōparauerint, in quot annos suū p̄pagauerint nomē, qui nullū tēporis pūnētū fructuvacū permiserunt fluere.

Historiē

Ply. iunior perire oē tēps arbitrabatur, quod nō impertiret studijs. Appelles nullam diē du-
cebat sine linea. Porcius Cato detestari solebat, si qua dies inanis per incuriam effluisset, Q.

vtilitas.

Hortē. ora, nullū diē abire sinebat, qnv̄ el in foro diceret, aut extra forū meditaret. Tātū erat gloriē & virtutis studiū apud maiores, Quorū vestigij si vellemus insistere, magna passim

toret expectatio, bōas artes īure quodā postliminij de situ in nitorē reddituras. Sed oīa pessū-
eunt, q̄a nos Gule mancipia, & Epicuri de grege porci nihil aliud studemus, q̄ vtpascamus vētrē corporū tenus curiosi. Satis est, si p̄be saginati appeamus pplo. Posteritatis nulla cura,

quasi vero nobis tantū natī simus, neq; patrię aut amicis quicq; debeamus. Sumus Tygrī-
bus masculis nō multū dīssimiles, quibus nulla est sobolis suē cura. Supest vt aliquid de Hi-

storia dicamus, q̄ ideo sumus aggressi, q̄apd Gelliū dicat Phauorinus, vīuēdū esse morībus p̄teritis, qui cognosci neq;unt, nūli majorū intelligat vita. Intelligi aut nō pōt, nisi per manus relinquat nepotibus. De cuius vtilitate multis verbis nō est differendū. Hoc oēs tanq; suos vngues tenēt. Facit īprīmis, vt dū corū vitā legīmus, qui sua culpa in discrimē aliquod ceci-
derūt, aliena fruamur īflanīa, & pedē ab his reuocemus, q̄ alijs naufragiū attulerūt. Nūquid

Historiē

suaue est alieno infortunio sibi p̄cavere? In transitu fluuiorū qui prīmi tētant vadū, aleā for-
tunē periculosam subeūt. Qui a tergo sequunt, possunt periculū declinare, si velint. Si nihil haberemus de antiquitate q̄ vīuēdi cōsuetudinē seqremur: Essemus vētustissimis illis Ar-
cadibus similes, quibus quoniā nulla erat rerū experiētia, nulla cognitio, beluino more dege-
bant, ac nudi vagabantur. Quos qui ad meliore cultū redegerūt, in deorum īdigītamēta

vtilitas.

relati sunt. Prēterea nullā est lars aut disciplīa, q̄ maiore sine tēdio voluptatē afferat, Medicī-
nā pleriq; obducto supcilio cōtractisq; naribus auersant vt īmundā, & olētē putide. ipsosq;
modicos cū nausea refugiūt, velut scarabeos sterco bubulose īpenetrantes, & cū vulnera-
rūe aliquid habētes cōmune, qui saniosa tractant vlcera, & admotis manībus īpm pus exprimunt. Vtriusque

TEXTORIS PRAEFATIO

Historici
in precio
habiti

Familire-
scere ver-
bū Sido-
nij Apol-
linaris

Gestorū
Alexādri
magni
scriptores

Pōtificū
vitas qui
scripsit.

biblioth-
eç memo-
rables.

quidē mo-
dicis reb⁹
opa scri-
pserunt.

munt. Vtriusq; iuris & legum studia plerisque nō admodū probantur, q; lucri magis quam virtutis causa appetantur. Theologiam fastidiunt q; plurimi, vt laboriosam & nimis tetricā, q; nihil habeat festuum, nihil marcentem lectoris stomachū irritās. Cuius etiā sectatores in contemptū & risum venerūt, q; mortalitū videantur insolentissimi, & nemine p̄ se ducāt hominē, seq; primos omniū rerū esse velint. Cōtra vero Historiā nulli refugiunt, amplectūt oēs, nulli nō lubēter audiūt. Cuius scriptores tanto quondā in p̄recio fuerunt, vt ad audiēdū Liuiū, nō humiles solū & gregarij homines, sed clarissimi quoq; principes ab extremis Hispaniarū finibus Romā vīcī turmatī venerint. Iosepho ppter libros de captiuitate Iudaica scriptos, Romani statuam erexerūt. Antipater Hieropolitanus Seuero principi, Clitarchus Alexādro/Dexter Theodosio/Amyntē Macedonū regi Hellanicus Mitylenēus, Eratostenes Cyrenēus Ptolomeo Euergeti, obscriptas historias cōperūt familiare scere. Nec aliā ob causam Demetrius Poliorcetes Hieronymū Rhodiū magna mercede sibi domesticū fecit. Si quis dicat iā esse nobis affatim authorū, qui hoc scribēdi genus secuti sunt, respōdebo nullū ppterēa detrimētū ex copia nasci. Si quē p̄eniteat meq; lectiōis, alio se cōferat. Nolo quēq; iū rare in verba mea, Insulsus est, & caret nalo, qui nequit eligere quod est sibivsui, aut refuge re, quod detrimēto. At carere potuissimus hoc opere. Et maxio possemus authore. Vna & alteravestis possunt homī sufficere, alię tamē ppterēa nō reīciūtur. Scripserāt de gestis Alexādri Clitarchus/Polycratus/Onesycritus/Antigenes/Istrus/Aristobulus/Cares/Philippus Chalcidēsis/Ptolemeus/Antidores/Philo Thebanus/Antisthenes/Menechmus Sicyonius/Nymphis Heracleotes/Potamō Mitylenēus/Sotericus Asites/Arrianus/Plutarchus. Neq; tamē probro datū est Curtio, q; eandē retexuerit telā. Vide quot habēt p̄econes Imperatorū vīte, vt ppterēa obscurioris fame, Trāquillū/Dionē Cassiū/Aeliū Spartanū/lūliū Capitolinū/Aeliū Lāpridiū/Vulcatiū Gallicanū/Trebelliū Pollionē/Flauiū Vopiscū/Sextū Aureliū vīctorē/Eutropiū, Paulo Diaconū/Ammianū Marcellinū/Pōponiū Lætū/ & nostra ētate Baptistā Egnatiū. Qui tamē oēs eundē torserūt funē, incudē oēs eandē tutus derūt. Vitas quoq; Romanorū Pōtificū scripsere q; plurimi, vt Damasus/Anastasius/Guido Rauēnas/Sigisbertus monachus/Hugo Florianus/Sicardus p̄esul Cremonēsis/Gotfredus viterbiēsis/Martinus Carsulanus/Landulphus Carnotēsis canonicus, Sazomenus presbyter/Geruafius Ricobaldus/Ptolemeus Lucēsis/Antonius p̄esul Florētinus/ postremo Platina, Latini oēs, ppterēa Grēcos Euſebiū Cēsariēsem/Sazomenū Salaminiū/Socratē Cōstātinopolitanū/& Zanorā. Quos si secutus fuero, q; erit obiurgatiōis locus: quā mei culpādi ratio: Qui causabitur plura nunq; scriptorū q; nūc extitisse monumēta, ibo inficias. Vnde ergo septingēta voluminū mīlia sibi collegisset Ptolemeus Philadelphus: Vnde tria mīlia Tyrāniō grāmaticus: Cui etiā opinioi si accederē, ppterēa tamē nō fateret mittēdū esse literis & labori repudiū. Stulte mihi suadere vidētur, q; aiū tantisper supprimēda esse opera dū cōcesserimus fato. Quis mēū defuncti opus emaculabit? Quis addet aut detrahēt, vbi postulabit locus? Quis inuertet si oporteat, aut in his recantabit, q; nō pbabunt populo? Quis cū laruis luetantiū calūrias refellet? Ad hēc, palam est multos esse ardeliones, qui quū studio laudis īmoriant, neq; tamē aliquid dignū laude parturire valeant, instar Horatianæ Corniculē plumas suffuran̄ alienas, vt nescio q; mihi notus, cuius noī parco, qui ex aliquot meis qualibuscūq; Dialogis frugē sibi fecit, laudē p̄ripuit, & alieni laboris solus grām haufit. Quod oīm cōfessiōē tā turpe est q; iiquū eos metere, qui semētē nō fecerūt. Sed vt hēc omit tamus, certam in spē vocor multa in hoc opere culpatū iri, multa fore, q; fdigiosa aut etiā incredibilia hoīm videbunt iudicijs. Quę si recta videant, nō pudebit me cū Steſichoro palinodiā canere, aut certe īcudi reddere. Capita plerūq; modicis de rebus adieci, vt de lenoniis, ancillis, abstemijs, Cocis & multis eius farinę. Quod si quis rideat & notet carbone, ad causę meq; patrociniū iubebo eos in mediū pdire, qui ex minimis itidē rebus scribēdi argu mēta desumpserunt. Edidit Antonius librū de sua ebrietate. Homerus vñ de laudibus vñi, alterum de bello Ranarū. Ephren Syrus de vituperatione risus, Marciō Grēcus de Rapha no, Pythagoras de bulbis, Diocles de rapo, Phanias phisicus de vrtica. Quod si nō arguunt fecisse, nec ascribendū erit vicio, si minimarū rerū quandoq; historias collegero. Ne tamē er ratis meis vbiq; patrocinari & fauere videar, vnum est in quo ipse culpam agnosco, q; Grēcas historias latinis, latinas barbaris, & oratoria poeticis, passim confudero. Quod a me factū est, non infictia, sed laboris magnitudine, cui quum nequirem superesse, parendum fuit necessitati. Iam fatis luctatum est cū maledicis. Nunc supereſt, vt ad te nostra dirigatur ora tio Gaufrede literatissime dicāq; quid me mouerit, hanc operis mei p̄efationē egregio tuo nomini cōsecrare. Hoc fecit illud literarū & virtutis studium, quo a teneris annis totus prurire cōpisti, & cōflagrare, doctosq; oēs genuina quadam beniuolentia, p̄sequi. Existimabam p̄ræterea fore

OFFICINA IOANNIS RAVISII TEXTORIS Niuerensis, Fo. III.

præterea fore mihi vituperio, si non reminisceret, tuq; beniuolentiæ, qua me tyrunculū, & in primis literis collegam tuum supra fidem amabas, idque adeo, vt cæteros omnes condiscipulos præ me vno nihili faceres. Vbicunque tibi occurrebam, nūquā sine risu me alloqueris. Dextram (quod dici solet) a tertio usque iugere mihi porrigebas, magnū & euidens tui candoris/tuæque amicitiæ argumētum. Præterea, Blasius Madronetus Securiacus, tuus cliens/bonarum literarum audiissimus helluo (vt de Uticensi Catone scribit Cicero) nominis tui præco assiduus, non desistebat quotidie me presente, multa de virtutibus tuis/multa de literarum & literatorum amore, immodece predicare, meiq; amorem indies tibi crescere affirmabat iuramēto. Quod ductus argumēto docere volui me nō esse ex eorū grege, qui beneficium nunquam agnoscunt, & apud quos interit statim gratia. Quod famuli tui minus, tam syncera fronte accipies, quam beniuolo datur animo. Vale homo per paucorum hominum, clarissimèque virtutis & literaturæ. Et scribendum in calce huius operis tuo nomini Epigramma expectes aliquantisper.

Jacobi albi Tetraastichon de Rauisio Textore.

P Elignum Nasone tumet, Verona Catullo.
Seque nouo mordax Epigrammate Bilbilis effert.
Andes Virgilio, Juuenale superbit Aquinum,
Corduba Lucano, TEXTORE Nauarra triumphat.

QVI VARIIS MODIS

MORTEM SIBI CONSCIERVERVNT, AVT SE

alijs commiserunt occidendos.

1	Vcretia,	35	Marsus Labeo	67	Demosthenes
2	Lucretius	36	Gordianus senior	68	Eratoſthenes
3	Brutus	37	Galerius imperator	69	Menippus phūs
4	Porcia	38	Valerius	70	Mithridates
5	Cassius	39	Papyrius	71	Monyma
6	M. Antonius		Canusia		Veronica
7	Cleopatra	40	P.Catienus	72	Statyra
8	Naæra	41	M.Lollius		Roxana
9	Charmione	42	C.Proculeius	73	Critolaus
10	Cato	43	Catulus luctacius	74	Nicias
11	Carbo	44	Mnesther	75	Homerus
12	P.Craſſus	45	Portius latro	76	Othryades
13	Licinius craſſus	46	Labienus	77	Pontius pylatus
14	Cl.Regilianus	47	Messala coruinus	78	Themistocles
15	Cor.Merula	48	Longinus	79	Mydas
16	Dolobella	49	Adrianus imperator	80	Publius Terentius
17	Fl.Fimbria	50	Sabina imperatrix	81	Theoxena
18	Licinius macer	51	Florianus imperator	82	Democles
19	Silanus manlij	52	Iulianus imperator	83	Bubalus
20	L.Silanus	53	Diocletianus imper.	84	Cleantes
21	C.Marius iunior	54	Magnentius		Chrissippus
22	Gn.Norbanus		Decentius		Zeno
23	Oppia vestalis	55	Cecina	85	Cambyſes magus
24	M.plautius	56	Empedocles		Zari magus
25	Pomponius atticus	57	Sardanapalus	86	Sesoſtris
26	Taurea iubellius	58	Lycambes	87	Decebalus
27	Fannius Cepio		Neobole	88	Anaxagoras
28	Aria	59	Iudas	89	Ecelinus
29	Festus	60	Cleombrotus	90	Petrus de vineis
30	Cor.Gallus	61	Annibal	91	Iuba Rex
31	Syllius Italicus	62	Asdrubal	92	Anchurus
32	Sophronia	63	Aristarchus		Curtius
33	Nero	64	Calanus indus	93	Cyane
34	Otho	65	Cleomenes	94	Aemilius
	Petreius	66	Dinocrates	95	Callirhoe
					a iii Bifaltia